

IN MEMORIAM

Alfons Ryserhove

Renaat VAN DER LINDEN

Het doodsprentje van de verdienstelijke auteur en vorser tekent o.a. deze waarden: je innige liefde voor je vrouw, je onvoorwaardelijke genegenheid voor kinderen en kleinkinderen, je boeken en verzamelingen, spreekbeurten, streekgeschiedenis, je Vlaanderen ...

In eerste instantie treft zijn familiezin. Het eerste boek *Knesselare* publiceert hij in 1945, 25 jaar oud. Vier jaar later verschijnt *Beernem. Een Heemkundige Studie*, 325 p., met kaart, 29 ill. én de opdracht UXORI CARISSIMAE "in rode druk" op de eerste blanco bladzijde. Drukker-uitgever M. De Prest-Martens, Bloemendaalstraat 153-155 Beernem levert zulk bravourestuk op uitdrukkelijk verzoek van de auteur, het bewijs dat hij uit speciaal hout gesneden is.

Daarnaast treft zijn regionale uitstraling ver over de provinciegrenzen. In 1946 treedt hij, samen met dr. Edm. Tieleman, dr. E. Dhanens, Ap. Ryckaert, Achiel De Vos, Luk Stockman, e.a. op als medestichter van "Heemkundig Genootschap van het Meetjesland". In 1972 bij de viering van het 25-jarig bestaan groepeerde het Genootschap een 500-tal belangstellenden verspreid over ruim 35 gemeenten, geschraagd door een 30-tal werkende leden. Voor het jubileum staat een speurtocht door Eeklo op het programma. Als assistent geeft Alfons

Ryserhove o.a. een overzicht van het Eeklose stratennet en bij het bezoek aan de kapel van O.-L.-Vr.-ten-Doorn de lotgevallen van het miraculeus beeldje.

In 1949 verschijnt het eerste Jaarboek "Appeltjes van het Meetjesland", waaraan Alfons Ryserhove regelmatig zijn medewerking verleent.

Hij is ondervoorzitter van de "Heemkundige Kring Bos en Beverveld" te Oedelem, die opgericht is in 1965 en het spreekt van zelf dat ook hij als auteur optreedt in het "Jaarboek", dat start in 1966 en jaarlijks verschijnt, en in "Drie-maandelijks Heemkundig Tijdschrift" waarvan het eerste nummer het daglicht ziet in 1984.

Daarnaast leent hij zijn pen en documentatie voor bijdragen in regionale bladen, o.a. "De Ster", "De Vrijheid" en "Vrij Maldegem".

De diocesaan inspecteur beschikte over een uitzonderlijk uitgebreide reeks Jaarboeken, Tijdschriften, Handelingen, enz. vermits hij gedurende meer dan een halve eeuw lidgeld betaalde in historische, heem- en volkskundige kringen doorheen heel Vlaanderen en in Nederland, vooral Zeeuws-Vlaanderen. Zijn persoonlijke bibliotheek telt meer dan twaalfduizend boeken.

Hij verzamelde reeds in zijn jeugd foto's en oude prentkaarten. Op basis daarvan beschikte hij over de mogelijkheid

afzonderlijke fotoboeken van zijn geweest uit te geven, of de uitgaven rijkelijk te illustreren.

Een andere karaktertrek treedt op de voorgrond. Zo geschiedt het dat een en ander boek met een co-auteur op de wereld komt. Zo stellen we vast dat hij samenwerkt met R. Tondat, A. Verhoustrate, F. Muylaert, H. Zutterman. Hij kan lustig met anderen vondsten vergelijken en samenvoegen.

Naast zijn optreden in het "Heemkundig Genootschap van het Meetjesland" en "Heemkundige Kring van Bos en Beverveld" e.a. verenigingen straalt zijn naam en faam als de weergaloze speurder in binnen- en buitenland voor de "Moorden van Beernem".

Op 25 mei 1915 verdween baron Henri d'Udekem d'Acoz van zijn kasteel te Ruddervoorde. Hij keerde nooit terug.

Op 28 oogst 1915 verdween Camiel Dierickx, gewetensvol jachtwachter op dienstronde, spoorloos. In 1921 volgen René De Baene aldus, Hector De Zutter in 1926, Ernest Van Poucke in 1927.

Het eerste boek "De geheimzinnige zaken van Beernem" (1981) schetst het beruchte gebeuren in grote lijnen en stelt de belangrijkste feiten chronologisch op een rij. Het tweede "Het Proces Beernem" behandelt de akte van beschuldiging en de 16 zittingdagen van 29 juni 1929, met 5 Bijlagen.

Bijlage 1 Nabeschouwingen in "Vooruit" als zwaarste. Het derde "Dossier Beernem" is reeds aangekondigd als slot in het Voorwoord van "Het Proces ..." Zo vlug werkte hij!

Weinigen kunnen zich inbeelden hoe accuraat hij te werk ging om alles te vinden voor de ontknoping van dit adderkluwen.

Van bij de aanvang zag hij instinctief een verband tussen de moorden: de edelman Etienne de Vrière, vermeend bastaardzoon van koning Leopold II.

Alfons Ryserhove beet zich, wezenlijk en werkelijk, vast in dat ingewikkeld drama. De procureur-generaal van het Hof van Beroep te Antwerpen weigert op 10 maart 1980 inzage van het dossier. Hij slaaft verder in zijn zoektocht.

Zijn boeken kennen fantastische bijval, wegens "het proces van de eeuw". De schrijver werd de geëerde en gegeerde voordrachtgever. Hij beschikte over een zelf getekende oprolbare kaart, met vele lijnen en uitleg, maar een vlek links onderaan droeg het kenmerk bossen. Hij was nooit moe om met de aanwijfsstok de plaats van het gebeuren aan te stippen. Ik kende het geluk hem in te leiden bij een voordracht, zijn bijval als getuige te delen. De voormalige inspecteur beleefde het toppunt van zijn roem toen in 1991 de BRTN zijn boeken als basis nam voor de serie "De bossen van

Vlaanderen". Het feit dat het scenario feiten verdraaide en met de waarheid soms een loopje nam, deerde hem zeer. Speelde de adel en omgeving daar ook een rol? Door de bijval van de serie wensden tal van verenigingen hem als spreker alom in Vlaanderen. Zijn agenda zat een jaar bij voorbaat vol. Zijn leven tekent zich in vier krachtlijnen af, vooraan als klaarste lichtpunten zijn boeken over de moorden van Beernem in een nationale en internationale draagwijdte, in tweede instantie zijn haast onschatbare verdiensten als publicist, dan zijn rol en invloed langs zijn gezin, zijn taak als inspecteur, tot slot de basis van zijn uitgaven voor de verfilming.

Zijn stem zwijgt. Zijn vele werken spreken al maar door.

Summiere bibliografie

Vooraan krijgen boeken, in een ongewone volgorde i.v.m. "De moorden van Beernem", de voorrang, op basis van een nationale en internationale draagwijdte.

Het teken * beduidt een publikatie in een tijdschrift.

De geheimzinnige zaken van Beernem. (Liederen p. 113-128) Knesselare 1981, 128 p., ill. portr. krt. Verantwoordelijke uitgever A. Ryserhove, Kloosterstraat 46, 9890 Knesselare, tel 091/74.23.17.

Het Proces van Beernem, 1984, 200 p., ill. krt. Verantwoordelijke uitgever idem, ibidem.
Het Dossier van Beernem, 1986, 143 p., ill. portr. krt. Verantwoordelijke uitgever idem, ibidem.

De stamboom van de familie de Vrière. 123 p. ill. Verantwoordelijke uitgever idem, ibidem. i.s.m. F. Muylaert, H. Zutterman. *Het Beernem, Oedelem en Sint-Joris van toen.* Foto's en prentbriefkaarten aangevuld met beknopte historische gegevens. Brugge, M. Van de Wiele, 1982, 160 p., ill., portr. Reeks van toen, 4.

Het Knesselare en Ursel van toen. Verzameling foto's en prentbriefkaarten, aangevuld met historische gegevens. Brugge, M. Van de Wiele, 1983, 160 p., ill., portr. Reeks van toen Oost-Vlaanderen 2.

i.s.m. R. Defruyt. *Het Aalterse van toen.* Verzameling foto's en prentbriefkaarten, aangevuld met historische gegevens. Brugge, M. Van de Wiele, 1984, 160 p., ill. portr. Reeks van toen 3.

* Alfons Ryserhove 65 jaar. Bio-, bibliografie. Appeltjes van het Meetjesland, Maldegem 35 (1984) 6-18. Basis voor elke verdere studie.

* *Heks uit Sint-Joris verbrand in 1468.*

Bos en Beverveld, Oedelem 18 (1985) 112-113

* i.s.m. R. Tondat. *Openluchtkruisen in en om het Meetjesland.*

Appeltjes v/h Meetjesland Maldegem 18 (1985) 224-255, ill.

* *Oud-Maldegem.*

Appeltjes v/h Meetjesland Maldegem 18 (1985) 130-156, 193-215, ill.

* *Oud-Maldegem.* (Verv.)

Appeltjes v/h Meetjesland Maldegem 19 (1986) 2-20, 65-80, 129-146, 193-307, ill.

* *Oud Zomergem*

Appeltjes v/h Meetjesland 19 (1986) 25-40, 121-128, 147-156, 208-217, ill.

* *Onderpastoorslied uit 1873.*

(F. Peirsman, ° Beveren 1827 + Appelterre 1894)

Bos en Beverveld, Oedelem 19 (1986) 73-74

* *Maaltijd van het Gilde van St.-Elooi te Ursel in 1550.*

Bos en Beverveld, Oedelem 21 (1988) 142-144

* *Sint-Antonius-abt en Sint-Marcoen te Knesselare.*

Antoniana. Driem. intern. tdschr. Stichting Vrienden van Sint-Antonius-abt Zonnebeke 25 (1988) 239-242, ill.

i.s.m. H. Zutterman. Beernem, Oedelem, St.-Joris in oude foto's. Oedelem, H. Zutterman (Syselestr. 62) 1988, 160 p., ill. portr.

* *Oedelem zou verzinken in 1693 ...*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 43-44

* *Vreselijke historie Torre Borre en Fiel Brandt. (Bolspelers)*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 45-51, ill.

* *Uitgestelde lotelingen te Beernem in 1833.*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 60-61, tab.

* *De pastoors van St.-Lambertus te Oedelem.*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 64-80, ill., tab.

* *Openbare verpachting goederen kerkfabriek St. Amandus Beernem in 1922.*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 81-89

* *Vliegende bommen (VI) op Beernem.*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 98-105, ill.

* *Bijaldien Beernem gespaard blijft ...*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 112-120, ill.

* *De Kiezerslijst van Beernem en Sint-Joris uit 1813.*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 121-127, tab.

* *Plaatsnamen te Sint-Joris.*

Bos en Beverveld Oedelem 25 (1992) 140-158, ill.

Parochie en Kerk van Sint-Willebrordus te Knesselare.

Naar aanleiding van het 100-j. Bestaan. 1995, 160 p., ill.

40, 121-128, 147-156, 208-217, ill.